

EUROOPAN TIETOSUOJAVALTUUTETTU

Vuosikertomus

2 0 1 7

• • • •

Tiivistelmä

Lisätietoa Euroopan tietosuojavaltuutetusta on verkkosivustolla osoitteessa <http://www.edps.europa.eu>

Verkkosivustolta voi myös [tilata](#) uutiskirjeemme.

Kansikuva esittää tietokantaa. Kaikki sen neljä elementtiä liittyvät Euroopan tietosuojavaltuutetun työhön, data-alaan ja yleisesti tietosuojaan.

- Tietosolut ja riippulukko symboloivat tietoturvaa ja -suojaaja.
- Ihminen kuvaa ihmisten ja digitaalisen maailman välistä suhdetta.
- Tietosuojan maailmanlaajuinen luonne, tietojen vaihto ja yhteytemme digitaaliseen maailmaan.
- Binääriluku kuvaa dataa yleisesti, kaikkien dataan liittyvien asioiden digitaalista kääntämistä.

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2018

© Kuvat: iStockphoto/EDPS & Euroopan unioni

© Euroopan unioni, 2018

Uudelleenkäyttö on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

PDF ISBN 978-92-9242-258-5 ISSN 1831-0621 doi:10.2804/966479 QT-AB-18-001-FI-N

Vuosikertomus

2 0 1 7

Tiivistelmä

EUROOPAN TIETOSUOJAVALTUUTETTU

| Johdanto

EU:n tietosuojan historialliseen hetkeen on jäljellä enää muutama kuukausi. Uutta yleistä tietosuoja-asetusta aletaan soveltaa 25. toukokuuta 2018, ja sen myötä siirrytään digitaalialjalle suunnitellun tietosuojan uudelle aikakaudelle.

Yleinen tietosuoja-asetus on EU:n, sen lainsäätäjien ja sidosryhmien merkittävä saavutus, mutta EU:n työ sen varmistamiseksi, että tietosuojasta tulee todella digitaalista, ei ole läheskään päätöksessä.

Vuosi 2017 oli ensimmäinen vuosi, jolloin ilmoitettiin, että enemmistö maailman väestöstä saattoi käyttää internetiä. Maailman kuusi arvokkainta yhtiötä tällä hetkellä ovat teknologiajättejä, jotka pystyvät valtavien markkinoidensa ja tiedonhankkimiskyksensä ansiosta tavoittamaan henkilökohtaisimmatkin ulottuvuudet ihmisten yksityiselämästä.

Ihmisten tietojen jatkuva seuraaminen verkossa saa kuitenkin aikaan myös vastustusta. Se on nähtävissä selkeästi VPN-verkkojen, salaamisen ja estäjien käytön lisääntymisenä sekä keskustelussa, jota käydään manipuloitujen valeuutisten mikrokohdentamisesta yksittäisiin henkilöihin.

Siksi nyt on tärkeämpää kuin koskaan aikaisemmin, että EU kehittää sähköisen viestinnän tietosuojasta asianmukaista lainsäädäntöä, joka täydentää yleistä tietosuoja-asetusta ja varmistaa, että ihmisten välinen sähköinen viestintä pysyy turvallisena ja luottamuksellisena.

Tarvitaan kuitenkin enemmän, jos halutaan puuttua riskeihin, joita liittyy monopoliasemaan digitaalimarkkinoilla, jonka perustana on jatkuva ja salaisesti tehtävä seuranta. Yksi osa ratkaisua on yhteistyön tiivistäminen sääntelyviranomaisten välillä, mutta on myös välttämätöntä saada aikaan aitoa kulttuuritietoisuutta päätöksenteon eettiseen ulottuvuuteen.

Ihmisiä valvotaan koko ajan enemmän eri tavoin, minkä vuoksi on alettu puhua digitaalietiikan kehittämisestä. Euroopan tietosuojavaltuutettu aikoo myös tällä alalla johtaa kehitystä. Tietosuojavaltuutettu toivoo, että sen lokakuussa 2018 isännöimässä kansainvälisessä maailmankokouksessa pystytään saamaan aikaan erittäin tarpeellista keskustelua tästä aiheesta koko maailmassa ja eri aloilla sekä auttamaan eri tietosuojaviranomaisia toimimaan arvostettuina oppaina tekoälyn vastuullisessa kehittämisessä ja käyttämisessä.

Digitaalietiikasta käytävässä keskustelussa käsiteltävissä aihepiireissä on myös otettava huomioon käytävä keskustelu henkilötietojen arvosta, muun muassa henkilötiedoilla maksamisen käsitteestä, johon viitataan ehdotetussa digitaalisäilytyksen koskevassa direktiivissä. Tietosuojavaltuutettu pystyi vaikuttamaan tästä ehdotuksesta käytäviin keskusteluihin julkaisemalla neuvoston pyynnöstä lausunnon maaliskuussa 2017. Tietosuojavaltuutettu toivoo voivansa pysyä luotettavana ja vaikutusvaltaisena kumppanina samanlaisissa kysymyksissä myös tulevaisuudessa.

Lisäksi on olennaisen tärkeää viimeistellä ja panna täytäntöön mahdollisimman pian tietosuojaa EU:n toimielimissä ja elimissä koskevan voimassa olevan lainsäädännön tarkistettu versio, jos EU haluaa olla uskottava ja vaikuttava edelläkävijä ihmisten oikeuksien suojelussa jatkossakin.

Tietosuojavaltuutettu käyttää tarkistetussa asetuksessa saamiaan valtuuksia tehokkaasti ja vastuullisesti, jotta varmistettaisiin EU:n toimielinten ja elinten olevan esimerkki koko muulle EU:lle. Tietosuojavaltuutettu on tehnyt paljon työtä ja valmistellut muita toimielimiä uusiin sääntöihin, lisännyt tietämystä uusista periaatteista, kuten vastuuvollisuudesta korkeimmalla tasolla, sekä kouluttanut henkilöstöä siirtymään ennakkotarkastusta koskevista käsittelytoimista tietosuojan vaikutustenarviointiin.

EU:sta on myös vähitellen kehittymässä vastuullinen välittäjä henkilötietojen vaihdossa koko maanosan poliisivoimien kesken. Europolin oikeusperusta uusittiin Lissabonin sopimuksen jälkeistä aikaa varten siten, että se sisältää joukon henkilötietojen käsittelyä koskevia standardeja, joilla pyritään vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin.

Euroopan tietosuojavaltuutettu on mukautunut ripeästi uusiin vastuualoihinsa Europolissa, ja se on sitoutunut varmistamaan, että virasto toimii esimerkkinä ja saa aikaan oikean tasapainon turvallisuuden ja yksityisyyden välillä, kun se käsittelee tietojenkäsittelyä lainvalvonnan tarkoituksiin.

Toukokuun 25. 2018 lähestyy, ja valmistelut Euroopan tietosuojaneuvoston käynnistämiseksi etenevät hyvin. Neuvosto ottaa osaavan sihteeristön tukemana vastuulleen 29 artiklan mukaisen tietosuojatyöryhmän tällä hetkellä hoitamat tehtävät ja huolehtii muista tehtävistä, joilla varmistetaan yleisen tietosuoja-asetuksen yhdenmukainen soveltaminen koko EU:ssa. Tietosuojaa ja yksityisyyden suojaa koskevien käytäntöjen uudelle ajalle siirryttäessä Euroopan tietosuojavaltuutettu pyrkii edelleen näyttämään esimerkkiä tietosuojaa ja yksityisyyden suojaa digitaaliajalla koskevassa vuoropuhelussa.

Giovanni Buttarelli
Euroopan tietosuojavaltuutettu

Wojciech Wiewiórowski
Euroopan apulaistietosuojavaltuutettu

Yleiskatsaus vuoteen 2017

@EU_EDPS

#EDPS strategy envisions #EU as a whole not any single institution, becoming a beacon and leader in debates that are inspiring at global level

Euroopan tietosuojavaltuutetun vuosien 2015–2019 strategiassa esitetään EU:sta tietosuojavaltuutetun näkemys, joka näyttää esimerkkiä digitaalijan tietosuojaa ja yksityisyyttä koskevassa maailmanlaajuisessa vuoropuhelussa. Siinä esitetään tälle toimikaudelle haastava ja kunnianhimoinen ohjelma, jonka tavoitteena on saada aikaan digitaalikaan soveltuva kansainvälinen lähestymistapa tietosuojaan.

Vuonna 2017 saavutettiin tämän toimikauden puoliväli. Vaikka Euroopan tietosuojavaltuutetun strategian väliarviointi ([katso sivu 15](#)) osoittaakin, että tavoitteiden saavuttamisessa on edetty huomattavasti, tekemistä on vielä paljon, jos halutaan varmistaa, että visiosta tulee totta.

Tietosuoja digitaaliseksi

Teknologia kehittyi nopeasti ja muuttaa elämää tavalla, jota ei olisi koskaan pystytty ennustamaan. Teknologisen innovoinnin edut ovat ilmiselviä, mutta on myös olennaisen tärkeää ottaa huomioon teknologisen vallankumouksen vaikutus yksityisyyttä ja tietosuojaa koskeviin oikeuksiin ja käsitellä kyseistä vaikutusta. Tietosuojan on oltava digitaalista.

Digitaalinen ympäristö määrittää elämäntapojamme; ei vain viestinnän tapaa vaan myös tapoja, joilla yritykset toimivat ja joilla hallitukset tulkitsevat velvollisuuttaan ajaa yleistä etua ja suojella ihmisiä. Monet uudet teknologiat ovat kuitenkin riippuvaisia siitä, että henkilötietoja kerätään laajasti ja myös käytetään

valtavia määriä, ja kun teknologinen innovointi etenee, instituutioiden reaktiot laahaavat jäljessä.

Tietosuojaviranomaisen tehtävänä on kehittää luovia ideoita ja innovatiivisia ratkaisuja, joiden avulla yhteiskunta voi hyötyä uudesta teknologiasta ja samalla säilyttää yksilöiden oikeudet. Tämä tarkoittaa, että voimassa olevien periaatteiden tehokkuutta käytännössä on parannettava ja yhdistettävä ne uusiin periaatteisiin, jotka on tarkoitettu nimenomaan digitaalikaan ja datavetoiseen talouteen.

Koska yleisessä tietosuoja-asetuksessa painotus on teknisissä toimenpiteissä ja ratkaisuissa (esimerkiksi sisäänrakennettu tietosuoja ja oletusarvoinen tietosuoja), ja koska samanlaisia periaatteita aletaan pian soveltaa EU:n toimielimiin ja elimiin, tietosuojaviranomaisten on tärkeämpää kuin koskaan kehittää tietämystään ja osaamistaan teknologiasta. Tietosuojaviranomaisilla on oltava asiaankuuluvaa osaamista, mutta lisäksi kaikkien, jotka tekevät päätöksiä henkilötietojen käsittelystä, on ymmärrettävä entistä paremmin teknologisen kehityksen mahdollisuudet ja riskit.

Tästä on hyvä esimerkki Euroopan tietosuojavaltuutetun vuonna 2014 perustamaa internetin yksityisyyden suojan suunnittelua käsittelevää IPEN-verkostoa (Internet Privacy Engineering Network) koskeva työ. Sisäänrakennettua ja oletusarvoista tietosuojaa koskevista periaatteista on määrä tulla lakisäateinen velvoite uuden yleisen tietosuoja-asetuksen nojalla. Siksi IPEN-verkosto pyrkii kuroma kuilun umpeen tietosuojan lainopillisten näkökohtien ja tietoteknistä suunnittelua koskevien näkökohtien välillä ja tukemaan yksityisyyden suojan suunnitteluun liittyvän ammattialan kehitystä.

Verkosto järjesti vuonna 2017 Wienissä seminaarin, jonka tarkoituksena oli tuoda esiin periaatteita, joita voitaisiin käyttää varmistamaan parempi henkilötietojen suojelun taso uusien teknologioiden kehittämisessä. Yksityisyyden suojan suunnittelu on lisäksi saamassa nykyisin yhä enemmän jalansijaa Euroopan ulkopuolella. Siksi IPEN teki myös yhteistyötä Future of Privacy -foorummin (FPF), Leuvenin katolisen yliopiston ja Carnegie-Mellon-yliopiston kanssa transatlanttisen seminaarin järjestämisessä. Seminaarissa keskityttiin yksityisyyden suojan suunnittelun tutkimus- ja

kehitystarpeisiin erityisesti sisäänrakennetun ja oletusarvoisen tietosuojan osalta.

IPEN-verkoston kanssa tekemänsä yhteistyön lisäksi Euroopan tietosuojavaltuutettu on myös tehnyt ankarasti työtä uusia teknologioita koskevan tietämyksensä ja osaamisensa kartuttamiseksi. Tämä tietämys on olennaisen tärkeää sen varmistamiseksi, että tietosuojayhteisö pystyy vastaamaan asianmukaisesti uusiin teknologisiin haasteisiin ja kehityskulkuihin sekä niiden tietosuojaan ja yksityisyyteen kohdistuviin vaikutuksiin.

Euroopan tietosuojavaltuutettu jatkoi tekoälyn ja robotiikan kehityksen seuranta ja tutki lisäksi älylasien, älykkäiden ja yhteentoimivien liikennejärjestelmien (C-ITS) ja tekoälyn ja hajautetun tilikirjan teknologian, kuten lohkoketjujen, mahdollisesti disruptiivisen käytön yksityisyyttä koskevia vaikutuksia rahoitusteknologia-alan kehitykseen. Tutkimusten tulokset esitellään suunnitelmien mukaan vuoden 2018 aikana.

Tietosuoja ei ole erillään muusta maailmasta. Siksi on tärkeää etsiä ratkaisuja digitaalijan haasteisiin yhteistyössä muiden kanssa. IPEN on tästä hyvä esimerkki, samoin Digital Clearinghouse. Se on tietosuojavaltuutetun vuonna 2016 käynnistämä aloite, jolla helpotetaan yhteistyötä kuluttajansuojan ja tietosuojan aloilla. Euroopan tietosuojavaltuutetun tavoitteena on käsitellä yhdessä sääntelyelinten kanssa markkinoiden ja informaatiovallan keskittymisen kysymyksiä. Digital Clearinghouse piti ensimmäiset kaksi kokoustaan vuonna 2017. Se tarjoaa tilaisuuden käydä vuoropuhelua siitä, miten digitaaliseen haasteeseen voidaan vastata siten, että henkilötietojen hallinta varmasti pysyy ihmisillä itsellään.

Euroopan tietosuojavaltuutettu sai vuonna 2017 uuden menettelyn mukaisesti ensimmäisen virallisen

lausuntopyynnön neuvostolta. Pyyntö koski komission ehdotusta laajentaa kuluttajansuojaa kuluttajille toimitettavaan digitaaliseen sisältöön, ja siinä keskityttiin harhaanjohtavaan mielikuvaan sisällöntarjoamisesta *vastineena* henkilötiedoista. [Tietosuojavaltuutetun lausunnossa](#) varoitettiin antamasta uusia säännöksiä, joiden perusteella ihmiset voisivat maksaa tiedoillaan samalla tavoin kuin rahalla. Henkilötietojen suojan kaltaisia perusoikeuksia ei saa kutistaa pelkiksi kuluttajaeduksi, eikä henkilötietoja voida pitää pelkkänä hyödykkeenä.

Maailmanlaajuisten kumppanuuksien luominen

Teknologinen kehitys on mullistanut tietojen jakamisen tavan. Maiden rajojen yli kulkee joka päivä valtavat määrät tietoa, mutta henkilötietojen suojaa koskevista laeista päätetään alueellisesti tai kansallisesti. Vuonna 2013 esiin tulleet todisteet henkilötietojen massaseurantaan perustuvista ohjelmista havainnollistivat ongelmaa erinomaisesti, mutta itse asiassa tietosuojan kansainvälinen ulottuvuus on ollut tietosuojayhteisön keskustelujen ytimessä jo vuosia.

Euroopan tietosuojavaltuutetun strategiassa korostetaan, että on tärkeää muuttaa keskustelut toiminnaksi. On kehitettävä maailmanlaajuinen digitaalinen yksityisyys- ja tietosuojastandardi, jonka keskiössä ovat yksilöt, heidän oikeutensa ja vapautensa sekä heidän henkilötunnuksensa ja turvallisuutensa. EU:n on myös oltava tämän toiminnan eturintamassa ja näytettävä esimerkkiä perusoikeuksien kunnioittamisessa.

Euroopan tietosuojavaltuutettu eteni tällä alalla huomattavasti vuonna 2017. Erityisesti on mainittava työ tietosuojan eettisen puolen kehittämisessä. Vuoden 2016 alussa perustetun [eettisen neuvonantajaryhmän](#) työtahti kiihtyi koko vuoden 2017 ajan. Sen työllä myötävaikutettiin entistä laajempaan kansainväliseen keskusteluun, jota tietosuojavaltuutettu on pyrkinyt edistämään digitaalisen ympäristön ja sen eettisten vaikutusten tuomiseksi esiin. Euroopan tietosuojavaltuutetun toiminta huipentuu vuoden 2018 [kansainvälisessä tietosuojaviranomaisten maailmankokouksessa](#) (ICDPPC), joka järjestetään Brysselissä vuoden 2018 lokakuussa. Yhtenä konferenssin järjestäjistä tietosuojavaltuutettu on valinnut digitaalisen etiikan julkisen istunnon pääaiheeksi. Sen toivotaan voivan helpottaa tästä aiheesta käytävää avointa vuoropuhelua yksityishenkilöiden ja eri alojen asiantuntijoiden välillä.

@EU_EDPS

.@Buttarelli_G keynote speech at #EDPS #DataDrivenLife workshop. #DigitalEthics is essential & one of #EDPS priorities for this mandate

Tietosuojavaltuutetun pyrkimykset tietosuojan maailmanlaajuisten standardien kehittämiseksi eivät kuitenkaan jää vain etiikkaan. Tietosuojavaltuutettu katsoo, että EU:n on kansainvälisistä sopimuksista neuvotellessaan käytettävä näitä sopimuksia EU:n kansalaisten oikeuksien vahvistamiseksi varmistamalla, että ne eivät vaaranna EU:n lainsäädännön mukaista tietosuojan tasoa. Tämä on erityisen tärkeää kauppasopimuksissa. Tietovirtojen ei ole perinteisesti katsottu liittyvän kauppaan. Viimeaikaiset kehotukset sisällyttää tietovirtoihin liittyvää lainsäädäntöä kauppasopimukseen saivat kuitenkin Euroopan tietosuojavaltuutetun Giovanni Buttarellin julkaisemaan aiheesta [blogikirjoituksen](#) joulukuussa 2017. Hän toisti Euroopan tietosuojavaltuutetun pitkäaikaisen kannan, jonka mukaan tietosuoja ei ole kansainvälisen yhteistyön este ja tietovirrat on pidettävä täysin ja yksiselitteisesti EU:n kauppasopimusten soveltamisalan ulkopuolella.

Tietosuojavaltuutettu osallistui myös ensimmäiseen EU:n ja Yhdysvaltain väliseen Privacy Shield -järjestelyn yhteiseen tarkistukseen, joka tehtiin syyskuussa 2017. Privacy Shield tarkoittaa puitteita, joilla helpotetaan tietojen siirtoa EU:sta Yhdysvaltoihin. Tarkistuksen tarkoituksena oli arvioida Privacy Shield -järjestelyjen toteutusta, jotta voitaisiin varmistaa, ettei niistä ole haittaa ihmisten perusoikeuksille. Tulokset eivät olleet lainkaan tyydyttäviä. Euroopan tietosuojavaltuutettu onkin sitoutunut toteuttamaan [29 artiklan mukaisen tietosuojatyöryhmän](#) kollegoiden kanssa jatkoseurannan vuonna 2018 ja ryhtymään asianmukaisiin toimenpiteisiin, jos sen huolia ei ole käsitelty millään tavalla.

Yhdellä EU:n äänellä puhuminen kansainvälisellä näyttämöllä auttaa lisäämään tietosuojaa koskevan eurooppalaisen lähestymistavan vaikuttavuutta ja uskottavuutta. Tästä syystä on tärkeää jatkaa tiivistä yhteistyötä kansallisten tietosuojaviranomaisten kollegoiden kanssa koko EU:ssa. Siten voidaan vastata tietosuojan keskeisiin haasteisiin, toimia tehokkaan

koordinoidun valvonnan varmistamiseksi ja valmistella yhdessä uutta oikeudellista kehystä.

Uusi vaihe tietosuojassa

Monet maailman maat ovat pitkään pitäneet EU:n tietosuojasääntöjä vertailukohtana. Tämän etusijan säilyttäminen edellyttää kuitenkin sääntöjen uudistamista, jotta varmistettaisiin niiden takaavan riittävän suojan digiajassa. Uudistuksen ei pitäisi hidastaa innovointia, vaan varmistaa, että EU:n kansalaisten perusoikeudet suojataan asianmukaisesti ja palautetaan luottamus digitaaliseen yhteiskuntaan, sillä salainen ja suhteeton seuranta on karistanut luottamusta.

Yleinen tietosuoja-asetus julkaistiin 4. toukokuuta 2016 Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Se merkitsi suurta edistysaskelta näiden tavoitteiden saavuttamisessa, mutta edelleen on jäljellä paljon työtä ennen kuin EU:n uusi tietosuojakehyks on täydellinen.

Euroopan tietosuojavaltuutetun strategiassa sitoudutaan toimimaan aktiivisena kumppanina Euroopan komission, parlamentin ja neuvoston tietosuojan uudistuspaketista käymissä keskusteluissa. Tämä asema omaksuttiin yleisestä tietosuoja-asetuksesta käydyissä keskusteluissa ja samanlainen lähestymistapa on omaksuttu käynnissä olevissa tarkistamisneuvotteluissa [asetuksesta 45/2001](#), jossa esitetään tietosuojaa koskevat säännöt EU:n toimielimille ja elimille, sekä sähköisen viestinnän tietosuojaa koskevan asetuksen uudistuksesta käytävissä neuvotteluissa.

Vuonna 2017 Euroopan tietosuojavaltuutettu julkaisi lausunnot molempia asetuksia koskevista ehdotuksista ja korosti, että yhdenmukaisuus yleisen tietosuoja-asetuksen kanssa on varmistettava. Keskustelut [asetuksen 45/2001 tarkistamisesta](#) siirtyivät kolmikantavaiheeseen marraskuussa 2017. [Euroopan tietosuojavaltuutettu kehottaa edelleen tekemään](#) sopimuksen mahdollisimman pian siten, että se vastaa lainsäätäjän sitoumusta varmistaa, että näitä sääntöjä sovelletaan samana päivänä kuin yleistä tietosuoja-asetusta. Tämä on tärkeää sen varmistamiseksi, että EU:n toimielimet voivat näyttää esimerkkiä uusien tietosuojasääntöjen soveltamisessa.

Euroopan tietosuojavaltuutettu on tehnyt ankarasti työtä EU:n toimielinten valmistamiseksi uusiin sääntöihin. Erityisesti on keskitytty esittelemään niille [vastuuvollisuuden](#) periaatetta. Sen mukaan toimielinten on pelkän uusien sääntöjen noudattamisen lisäksi myös osoitettava noudattavansa kyiseisiä

sääntöjä. Tietosuojavaltuutettu on tehnyt tiivistä yhteistyötä EU:n toimielinten [tietosuojavastaavien](#) kanssa valmistautumisessa auttamiseksi ja lisäksi työskennellyt yhdessä hallinnon ja muiden sellaisten EU:n henkilöstön jäsenten kanssa, joihin uusi lainsäädäntö vaikuttaa.

[Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunnossa](#) sähköisen viestinnän tietosuojasta kehoitettiin laatimaan entistä älykkäämmät, selkeämmät ja vahvemmat säännöt ja esitettiin pääpiirteissään tietosuojavaltuutetun suurimmat huolet. Tässä lainsäädännössä edistyminen on ollut hitaampaa, mutta tietosuojavaltuutettu pani tyytyväisenä merkille, että Euroopan parlamentin sähköisen viestinnän tietosuojasta antama mietintö, jota käytetään komission ja neuvoston kanssa käytävissä kolmikantaneuvotteluissa, perustui [tietosuojavaltuutetun suosituksiin](#). Tietosuojavaltuutettu seuraa sähköisen viestinnän tietosuojaa koskevan asetuksen kehitystä myös vuonna 2018 ja toivoo, että sopimus saadaan aikaan mahdollisimman pian.

Euroopan tietosuojavaltuutettu näki vuonna 2017 paljon vaivaa myös yleisen tietosuojaa-asetuksen valmisteluissa. Siihen on sisältynyt läheistä yhteistyötä 29 artiklan mukaisen tietosuojatyöryhmän kollegoiden kanssa sekä yleisen tietosuojaa-asetuksen keskeisiin säännöksiin liittyvien ohjeiden laatimiseksi että Euroopan tietosuojaneuvoston perustamiseksi. Euroopan tietosuojavaltuutettu vastaa tietosuojaneuvoston sihteeristöstä. Euroopan tietosuojaneuvosto ottaa vastuulleen 29 artiklan mukaisen tietosuojatyöryhmän tehtävät sekä muiden sellaisten tehtävien suorittamisen, joiden tarkoituksena on varmistaa yleisen tietosuojaa-asetuksen yhdenmukainen soveltaminen koko EU:ssa. Tätä uutta vastuualaa koskevissa valmisteluissa edistyi merkittävästi vuonna 2017, jolloin päätettiin logosta, suunniteltiin verkkosivusto ja perustettiin Euroopan tietosuojavaltuutetun rakenteeseen erityinen tietosuojaneuvostoa koskeva sektori. Vuonna 2017

tehtiin päätöksiä teknisestä alustasta tietosuojaneuvoston sihteeristön ja kansallisten tietosuojaviranomaisten uutta yhteistyötä ja yhdenmukaisuusmenettelyjä koskevien tarpeiden kartoittamisen ja analyysin sekä teknologisten vaihtoehtojen analyysin perusteella ja käynnistettiin täytäntöönpanohanke. Valmistelut jatkuvat koko seuraavan vuoden ensimmäisen puoliskon, jotta voidaan varmistaa, että neuvosto on toimintavalmis vuoden 2018 toukokuuhun mennessä.

Uuden lainsäädännön laatimisen lisäksi Euroopan tietosuojavaltuutetun strategiassa tietosuojavaltuutetun tehtäväksi annetaan helpottaa vastuullista ja tietoon perustuvaa politiikkaa. Vuonna 2017 tietosuojavaltuutettu toteutti enemmän toimenpiteitä kuin tämän toimikauden edellisinä vuosina. Sen lisäksi, että lausuntojen määrä tietosuojaa ja yksityisyyttä koskevista EU:n ehdotuksista kasvoi, päätöksentekijöille annettiin myös käytännön neuvontaa julkaisemalla [Necessity Toolkit -ohjeasiakirja](#). Lisäksi neuvosto pyysi suoraan kahta lausuntoa, mitä ei ole tapahtunut koskaan aiemmin. Nämä molemmat havainnot kertovat Euroopan tietosuojavaltuutetun EU:n toimielimille antamien neuvojen laadusta ja arvosta sekä erityisesti neuvoston kanssa tehdyn yhteistyön paranemisesta.

Tietosuojavaltuutetun tehtäviin lisättiin vuonna 2017 uusi vastuu: Europolin tietosuojavaltuutetun tehtävä. Tässä tehtävässä yksi keskeisistä haasteista on varmistaa, että Europol pystyy saamaan aikaan asianmukaisen tasapainon turvallisuuden ja yksityisyyden välillä, kun se käsittelee tietoja lainvalvontaa varten. Euroopan tietosuojavaltuutettu on pyrkinyt luomaan tehokkaat työskentelysuhteet Europolin kollegoihin, mikä auttoi vuonna 2017 tuottoisan tutkinnan tekemisessä sen tietojenkäsittelytoimista. Tämän yhteistyön odotetaan kehittyvän vuonna 2018, ja tavoitteena on, että Europol voi toimia esimerkkinä muille ja edistää kypsää lähestymistapaa tietoturvaan ja yksityisyyden suojaan.

@EU_EDPS

#EDPS & JSB handover ceremony set new era in #DataProtection #supervision of @Europol! #EDPS to work as supervisor & advisor

Sisäinen hallinto

Euroopan tietosuojavaltuutetun sisäisen hallinnon ja tietosuojakäytäntöjen asianmukaisuuden ja tehokkuuden varmistaminen on olennaisen tärkeää, jotta toimielin voi saavuttaa tavoitteensa. Tämän merkitys korostuu, kun otetaan huomioon Euroopan tietosuojaneuvostolle annettava hallinnollinen tuki.

Vuonna 2017 jatkettiin työtä sen varmistamiseksi, että tietosuojaneuvosto saa tehtäviensä suorittamiseen tarvittavat henkilöresurssit ja taloudelliset resurssit. Tähän kuului muun muassa neuvostoa käsittelevän sektorin luominen ja kunnianhimoisen rekrytointisuunnitelma vuoden 2018 ensimmäiselle puoliskolle. Tietosuoja toteutettiin myös käytännössä ottamalla käyttöön tietosuojan vastuuvollisuuden väline, jolla varmistetaan, että Euroopan tietosuojavaltuutettu henkilökuntansa kanssa on valmistautunut uuteen asetukseen ja voi olla esimerkkinä muille.

Lisäksi otettiin käyttöön uusia työkaluja ja toimintalinjoja, muun muassa henkilöstöä koskeva ennakkosuunnittelutyökalu ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja moninaisuutta koskevia toimintalinjoja. Niiden kaikkien tarkoituksena on varmistaa, että Euroopan tietosuojavaltuutetun toimisto pysyy tehokkaana ja miellyttävänä työskentelyympäristönä.

Euroopan tietosuojavaltuutetun sanoma

Euroopan tietosuojavaltuutetun tehtävien ja vastuiden kasvaessa edelleen on entistäkin tärkeämpää, että työstä pystytään viestimään mahdollisimman tehokkaasti ja avoimesti.

Maaliskuussa 2017 tätä varten lanseerattiin uusi verkkosivusto. Pian sen jälkeen uutiskirje sai uuden

ilmeen, ja tämän myötä Euroopan tietosuojavaltuutetun julkisuuskuva oli muokattu uuteen uskoon ja päivitetty uudelle aikakaudelle. Tietosuojaneuvoston ja vuoden 2018 maailmankokouksen uusien verkkosivustojen luomistyö on nyt meneillään, ja molempien hankkeiden on määrä olla valmiita vuonna 2018.

@EU_EDPS

New #EDPS website is now live at <http://www.edps.europa.eu> - Discover all new features & give us your feedback! Video: <https://t.co/847R3LqVTY>

Tämän lisäksi toiminta-alaa on laajennettu edelleen sekä sosiaalisen median ja lehdistötiedotteiden avulla että tekemällä opintokäyntejä ja järjestämällä tapahtumia.

Tietosuojaneuvoston ja vuoden 2018 maailmankokouksen määräajat lähestyvät ja Euroopan tietosuojavaltuutetun tehtävä ja maailmanlaajuinen toiminta vain lisääntyvät, joten vuodesta 2018 on odotettavissa taas kiireinen vuosi.

Keskeiset tulosindikaattorit 2017

Vuosien 2015–2019 strategiassa määritettyjen strategisten tavoitteiden ja toimintasuunnitelman mukaisesti laaditut keskeiset tulosindikaattorit auttavat seuraamaan toimien tehokkuutta ja tarvittaessa muokkaamaan niitä, jotta työn vaikutusta ja resurssien käytön tehokkuutta voidaan lisätä.

Seuraava keskeisten tulosindikaattorien tulostaulu sisältää lyhyen kuvauksen kustakin keskeisestä tulosindikaattorista ja tulokset 31. joulukuuta 2017. Näitä tuloksia verrataan useimmiten alkuperäisiin tavoitteisiin.

Vuonna 2017 useimmissa keskeisissä tulosindikaattoreissa tavoitteet täytettiin tai ylitettiin, mikä osoittaa, että asiaankuuluvien strategisten tavoitteiden täytäntöönpano on oikealla tiellä eikä korjaavia toimenpiteitä tarvita.

Seuraavissa esimerkeissä selvitetään kolmen keskeisen tulosindikaattorin seurantatuloksia:

- Neljännessä keskeisessä tulosindikaattorissa analysoidaan tiettyjen Euroopan tietosuojavaltuutetun lausuntojen vaikutusta. Tätä tulosindikaattoria ei voitu arvioida suunnitelmien mukaan lainsäädäntöprosessin viipeiden vuoksi. Niiden takia arviointia ei voitu tehdä suunnitelman mukaan vuoden 2017 osalta valituista kahdesta lausunnosta (direktiivi digitaalisesta sisällöstä ja asetuksen 45/2001 tarkistus). Tätä keskeistä tulosindikaattoria tarkastellaan uudelleen, koska se on erittäin riippuvainen tekijöistä, jotka eivät ole Euroopan tietosuojavaltuutetun hallinnassa, kuten lainsäädäntöprosessin kehityksestä ja viipeistä.
- Seitsemäs keskeinen tulosindikaattori on erillisistä osista koostuva indikaattori verkkosivustolla käynneistä ja Twitter-seuraajista. Tästä

tulosindikaattorista saatiin kirjavia tuloksia: Twitter-seuraajien osalta tavoite ylitettiin selkeästi, kun taas Euroopan tietosuojavaltuutetun verkkosivuston kävijämäärä oli asetettua tavoitetta pienempi. Tämä johtuu pääasiassa siitä, että vuoden 2017 verkkosivuston kävijämäärissä otetaan huomioon kävijämäärä vain siitä lähtien, kun Euroopan tietosuojavaltuutetun uusi verkkosivusto julkaistiin maaliskuussa 2017. Uudesta verkkosivustosta saadun erittäin myönteisen palautteen ja riittävän suuren kävijämäärän perusteella voidaan todeta, että verkkosivusto pysyy hyödyllisenä verkkoresurssina Euroopan tietosuojavaltuutetun työstä ja yleisesti tietosuojasta kiinnostuneille.

- Kahdeksatta keskeistä tulosindikaattoria henkilöstön tyytyväisyydestä ei arvioitu vuonna 2017, koska se liittyi henkilöstökyselyyn, joka tehdään kahden vuoden välein ja seuraavan kerran vuonna 2018.

KESKEISET TULOSINDIKAATTORIT (KPI)		TULOKSET 31.12.2017	TAVOITE 2017
Tavoite 1 – Tietosuojat digitaaliseksi			
KPI 1	Niiden aloitteiden määrä, joiden tarkoituksena on edistää tekniikan käyttöä yksityisyyden suojan ja tietosuojan tehostamiseksi ja jotka ovat tietosuojavaltuutetun yksin tai yhdessä muun tahon kanssa järjestämiä	9	9
KPI 2	Niiden toimien määrä, jotka keskittyvät eri alojen välisiin toimintalinjaratkaisuihin (sisäiset ja ulkoiset)	8	8
Tavoite 2 – Maailmanlaajuisten kumppanuuksien luominen			
KPI 3	Niiden kansainvälisellä tasolla (artiklan 29 mukainen tietosuojatyöryhmä, asiantuntijakeskukset, OECD, GPEN, kansainväliset konferenssit) käsiteltyjen tapausten määrä, joihin Euroopan tietosuojavaltuutettu on osallistunut merkittävästi kirjallisen aineiston välityksellä.	31	10
Tavoite 3 – Uuden luvun aloittaminen EU:n tietosuojassa			
KPI 4	Analyysi Euroopan tietosuojavaltuutetun lausuntojen vaikutuksesta	<i>Ei sovelleta vuodelle 2017</i>	
KPI 5	Tietosuojavastaavien/tietojenkäsittelykeskusten/ rekisterinpitäjien tyytyväisyys yhteistyöhön Euroopan tietosuojavaltuutetun kanssa ja ohjeisiin, myös rekisteröityjen tyytyväisyys saamaansa opastukseen	92,3 %	60 %
KPI 6	Euroopan tietosuojavaltuutetun prioriteettilistan (säännöllisesti päivitettyinä) asioiden toteutusaste epävirallisten huomautusten ja virallisten lausuntojen muodossa	100 %	90 %
Edellytykset – Viestintä ja resurssien hallinta			
KPI 7	Euroopan tietosuojavaltuutetun verkkosivuston kävijämäärä	181 805	Vuosi 2015 vertailuarvona (195 715 kävijää verkkosivustolla, 3 631 Twitter-seuraajaa) + 10 %
(erillisistä osista koostuva indikaattori)	Euroopan tietosuojavaltuutetun Twitter-tiliä seuraavien määrä	9 407	
KPI 8	Henkilöstön tyytyväisyys	<i>Ei sovelleta vuodelle 2017</i>	

Vuoden 2018 päätavoitteet

[Vuosien 2015–2019 strategiasta](#) on vuodeksi 2018 valittu seuraavat tavoitteet. Tuloksista kerrotaan vuoden 2018 vuosikertomuksessa.

Euroopan tietosuojaneuvostoon valmistautuminen

Yleisen tietosuojajaneuvoston mukaan Euroopan tietosuojaneuvoston on määrä korvata [29 artiklan mukainen tietosuojatyöryhmä](#) vuoden 2018 toukokuussa. Tietosuojavaltuutettu jatkaa siksi valmistelutyötänsä vuoden 2018 ensimmäisellä puoliskolla, jotta voidaan varmistaa, että tietosuojaneuvoston sihteeristö on valmiina aloittamaan työn päivänä, jona yleistä tietosuojajasetusta aletaan soveltaa, ja jotta tehtävien sujuvan siirtämisen varmistamiseksi on käytössä asianmukaiset siirtymäajan järjestelyt. Tähän työhön kuuluu muun muassa sen varmistaminen, että henkilöresurssit ja taloudelliset resurssit ovat riittävät ja että laaditut työskentelymenetelmät ovat asianmukaiset. Lisäksi jatketaan työtä tietosuojavaltuutetun IT-viestintäjärjestelmän ja verkkosivuston parissa. Tiivistä yhteistyötä 29 artiklan mukaisen tietosuojatyöryhmän kanssa jatketaan sekä tietosuojaneuvostoa koskeissa valmisteluissa että yleisen tietosuojajasetuksen täytäntöönpanoa koskevien ohjeiden laadinnassa.

EU:n tietosuojakehyksen loppuun saattaminen

Komissio antoi tammikuussa 2017 ehdotuksia tietosuojaa EU:n toimielimissä ja elimissä koskeviksi uudeksi asetukseksi, jolla korvattaisiin asetuksessa 45/2001 esitetyt [nykyiset säännöt](#), sekä sähköisen viestinnän tietosuojaa koskeviksi uudeksi asetukseksi. Euroopan parlamentin, komission ja neuvoston kolmikantaneuvottelut asetuksen 45/2001 tarkistamisesta olivat käynnissä vuoden 2017 lopussa, kun taas työ sähköisen viestinnän tietosuojaa koskevasta asetuksesta jatkui neuvostossa.

Vuonna 2018 tietosuojavaltuutettu seuraa edelleen aktiivisesti käynnissä olevia neuvotteluja ja antaa tarvittaessa kohdennettuja kannanottoja. Tavoitteena on varmistaa, että molemmat asetukset ovat mahdollisimman yhdenmukaisia yleisen tietosuojajasetuksen periaatteiden kanssa ja että

niitä voidaan alkaa soveltaa mahdollisimman nopeasti.

Valmistautuminen EU:n toimielinten tarkistettuun asetukseen

Tarkistetussa asetuksessa 45/2001 määritetään tietosuojavaltuutetun valvontatehtävä ja -valtuudet ja esitetään säännöt, jotka on pantava täytäntöön EU:n toimielimissä ja elimissä. Siksi näiden sääntöjen tehokkaan ja vaikuttavan täytäntöönpanon varmistamiseen kohdistetaan edelleen huomattavasti resursseja. Tähän kuuluu muun muassa sisäisten menettelyjen ajantasaistaminen siten, että ne ovat yhdenmukaisia uuden asetuksen kanssa, ja EU:n toimielinten ja elinten kanssa työskentely siten, että niitä voidaan auttaa panemaan uudet säännöt täytäntöön. Tavoitteena on varmistaa, että EU:n toimielimet pystyvät näyttämään esimerkkiä EU:n uuden tietosuojapakettien soveltamisessa.

Europolin tehokas valvonta

Europolin [uusi tietosuojakehyks](#) tuli voimaan 1. toukokuuta 2017, ja siinä Euroopan tietosuojavaltuutettu nimettiin elimen uudeksi tietosuojavaltuutetuksi. Uuteen tehtävään kuuluu valvontatehtävien suorittaminen, muun muassa valitusten käsittely, kuulemiset, tietopyynnöt, kyselyt ja tutkimukset. Lisäksi tarjotaan sihteeristö ja tehdään yhteistyötä kansallisten valvontaviranomaisten kanssa osana yhteistyöneuvostoa. Vuonna 2018 jatketaan tehokkaan valvonnan kehityksen käyttöönottoa valvonnan ensimmäisten kahdeksan kuukauden aikana saatujen onnistumisten ja kokemusten perusteella. Keskitymme myös varmistamaan henkilöiden korkean suojan tason siten, että huomio on erityisesti [vastuuvollisuuden](#) periaatteessa. Yksi keskeisistä haasteista on varmistaa, että Europol pystyy saamaan aikaan asianmukaisen tasapainon turvallisuuden ja yksityisyyden välillä, kun se käsittelee tietoja lainvalvontaa varten.

IT-osaamisen hyödyntäminen käytännössä

Euroopan tietosuojavaltuutettu kehittää edelleen tutkimuksia koskevaa lähestymistapaa keskittymällä

teknologisiin näkökohtiin, erityisesti EU:n [laaja-alaisia tietojärjestelmiä](#) koskeviin, sekä turvallisuuden ja lainvalvonnan alalle, kuten Europoliin. Tarkoituksena on myös käyttää Euroopan tietosuojavaltuutetun laboratoriota verkkosivustoja ja EU:n toimielinten käyttämiä mobiilisovelluksia koskevien etätutkimuksien tekemiseen. Lisäksi edistetään edelleen teknologian ja oikeusalan asiantuntijoiden välistä keskustelua käsitteistä ja menetelmistä, joiden tarkoituksena on tehdä [sisäänrakennetusta tietosuojasta](#) ja oletusarvoisesta tietosuojasta totta. Euroopan tietosuojavaltuutetun valvonnassa olevissa organisaatioissa kannustetaan myös kehittämään uusia lähestymistapoja henkilötietojen käsittelyyn.

Turvallisuusunionin loppuun saattaminen

Vuonna 2018 Euroopan tietosuojavaltuutetun on määrä antaa lausuntoja kolmesta tulevasta komission ehdotuksesta, jotka koskevat EU:n rajoja ja turvallisuutta. Niitä ovat lausunto EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuudesta, lausunto lainvalvontaviranomaisten rajatylittävästä pääsystä sähköiseen todistusaineistoon ja lausunto lainvalvontaviranomaisten rajatylittävästä pääsystä taloudellisiin tietoihin ja niiden käytöstä. Myös viestintätietojen säilyttämiseen liittyvää kehitystä seurataan tiiviisti.

Teknologiaa ja tietosuojaa koskevat ohjeet

Vuonna 2016 Euroopan tietosuojavaltuutettu antoi ohjeita henkilötietojen suojasta [verkkopalveluissa](#) ja [mobiilisovelluksissa](#). Vuonna 2018 tietosuojavaltuutettu antaa tietojohdamista ja pilvipalveluja koskevat ohjeet. Teknologinen asiantuntemus auttaa tietosuojavaltuutettua suorittamaan tehtävänsä neuvonantajana ja tietosuojavaltuutettuna. Hän pyrkii myös lisäämään työn näkyvyyttä tällä alalla tarkistamalla ja antamalla ohjeita ja poliittista neuvontaa tietyistä teknologisista tai metodologisista, etenkin tietoturvaan liittyvistä, lähestymistavoista.

Tarpeellisuuden ja oikeasuhteisuuden arvioinnin helpottaminen

Vuonna 2017 tietosuojavaltuutettu julkaisi [tarpeellisuutta käsittelevän ohjeasiakirjan](#), jonka tarkoituksena on antaa päätöksentekijöille käytännön ohjeita siitä, miten tarpeellisuutta koskevaa tietosuojaperiaatetta sovelletaan. Vuonna 2018 on tarkoitus antaa vastaavia kannanottoja, jotka liittyvät suhteellisuusperiaatteeseen EU:n tietosuojalain-

säädännössä. Ne koskevat toimenpiteitä, joilla helpotetaan vastuullista ja tietoon perustuvaa päätöksentekoa EU:n toimielimissä.

Tietosuoja digitaalseksi

Yleisen tietosuoja-asetuksen 25 artiklassa säädetään sisäänrakennettua tietosuojaa ja oletusarvoista tietosuojaa koskevasta pakollisesta vaatimuksesta. Tietosuojavaltuutetun tarkoituksena on lisätä tietämystä näiden periaatteiden soveltamisen välttämättömyydestä antamalla aiheesta lausunto vuoden 2018 alkupuolella. Lisäksi halutaan kannustaa suunnittelijoita soveltamaan yksityisyyden suojaa parantavia tekniikoita uusissa sovelluksissa. Tämä aiotaan tehdä antamalla palkinto yksityisyyttä kunnioittaville terveysalan mobiilisovelluksille (mHealth).

Lisäksi tehdään yhteistyötä internetin yksityisyyden suojan suunnittelua käsittelevän [IPEN-verkoston](#) kanssa, jotta yksityisyyden suojan suunnittelun näkyvyyttä voidaan lisätä. IPEN-verkoston työ on olennaisen tärkeää sisäänrakennetun ja oletusarvoisen tietosuojan tehokkaan soveltamisen varmistamiseksi sekä teknologian, oikeusalan ja yksityisyyden suojan asiantuntijoiden tuomiseksi yhteen, jotta yksityisyyttä kunnioittavaa teknologiaa ja yksityisyyden huomioon ottavia suunnittelutekniikoita voidaan edistää. IPEN-yhteistyö tehostuu vuonna 2018 tieteen, teollisuuden ja kansalaisyhteiskunnan edustajien kanssa järjestettyjen menestyksekkäiden työpajojen pohjalta.

IPEN seuraa edelleen tiiviisti teknologista kehitystä, joka todennäköisesti vaikuttaa tietosuojaan ja yksityisyyden suojaan, ja jakaa havaintonsa julkaisemalla tutkimusraportteja ja poliittisia suosituksia, joiden tarkoituksena on pitää laajat yksityisyyden suojaa, tietotekniikkaa ja suunnittelua käsittelevät yhteisöt ajan tasalla.

Eteenpäin Digital Clearinghousen kanssa

Digital Clearinghouse perustettiin vuonna 2017. Hankkeen tarkoituksena on koota yhteen kilpailu-, kuluttaja- ja tietosuoja-alan virastoja, jotka haluavat jakaa tietoja ja keskustella siitä, miten voidaan panna täytäntöön sääntöjä, jotka tukevat yksilön etuja digitaalisessa tilassa. Digital Clearinghouselle on suunniteltu vuodeksi 2018 lisää kokouksia, joissa on tarkoitus kehittää vuonna 2017 aloitettua työtä edelleen siten, että työtä voidaan laajentaa epäoikeudenmukaista hintasyrjintää ja välittäjien vastuita koskeviin aiheisiin.

Mikrokohdentaminen muuhun kuin kaupalliseen tarkoitukseen

Vuonna 2018 tietosuojavaltuutettu aikoo antaa lausunnon äänestäjiä koskevasta mikrokohdentamisesta, verkkomanipuloinnista ja henkilötiedoista. Lausunnossa keskitytään myös massadatan käyttöön poliittisessa kampanjoinnissa, ja sillä autetaan määrittämään äänestäjiä koskevaan mikrokohdentamiseen liittyviä tietosuojahaasteita, muun muassa persoonallisen sisällön, myös valeutisten, käyttöä äänestyskäyttäytymiseen vaikuttamisessa.

Etiikan sisällyttäminen tietosuojaviranomaisten päivittäiseen työhön

Euroopan tietosuojavaltuutetun ja **eettisen neuvonantajaryhmän** käynnissä olevan toimikauden aikana tekemällä työllä on lisätty digitaalietiikkaa koskevaa tietoisuutta tietosuojasta vastaavien toimijoiden keskuudessa. Nyt on tärkeää aloittaa eettisten näkemysten sisällyttäminen Euroopan tietosuojavaltuutetun riippumattomana säätelijänä ja

poliittisena neuvonantajana tekemään päivittäiseen työhön. Tämän aikaan saamiseksi tehdään yhteistyötä **tietosuojaviranomaisten** kollegoiden kanssa. Euroopan tietosuojavaltuutetun ja Bulgarian tasavallan henkilötietojen suojasta vastaavan komitean Brysselissä lokakuussa 2018 järjestämä **kansainvälinen tietosuojaviranomaisten maailmankokous** tarjoaa erinomaisen foorumin tämän yhteistyön kehittämiseksi ja vahvistamiseksi kansainvälisesti.

Kansainvälisen maailmankokouksen valmistelu

Eettisen neuvonantajaryhmän työ päättyy vuonna 2018 ryhmän raportin julkaisuun. Siinä tehdään yhteenveto ryhmän käsittelemistä asioista. Raportti on arvokas panos keskusteluihin, joita käydään vuoden 2018 kansainvälisessä maailmankokouksessa. Tietosuojavaltuutettu jatkaa vuonna 2018 kansainvälisen maailmankokouksen valmisteluja sekä logistiikan että ohjelman kannalta. Tavoitteena on helpottaa monilta eri aloilta tulevien monien erilaisten ryhmien ja henkilöiden välistä vuoropuhelua digitaalietiikasta.

Strategian väliarviointi

Oikealla tiellä pysymisen varmistamiseksi tietosuojavaltuutettu sitoutui tekemään väliarvioinnin Euroopan tietosuojavaltuutetun strategiasta yhteistyössä sidosryhmien kanssa ja kertomaan arvioinnin tuloksista vuoden 2017 vuosikertomuksessa.

Arvioinnin teki ulkopuolinen konsultti, joka teki haastatteluja 15 sisäiselle ja ulkoiselle sidosryhmälle syys- ja lokakuussa 2017 kyselylomakkeen avulla (katso sivu 17). Ulkoisia sidosryhmiä olivat muun muassa Euroopan kansallisten tietosuojaviranomaisten edustajat, tietosuojavastaavien jäsenet, toimintalinjojen ja tietojen hallintaan osallistuvien EU:n toimielinten edustajat, teknologiayhteisön jäsenet ja henkilötietojen ja ihmisoikeuksien suojelun kanssa työskentelevien kansalaisjärjestöjen edustajat. Konsultti kertoi saadusta palautteesta Euroopan tietosuojavaltuutetun 30. marraskuuta 2017 järjestetyssä johdon kehittämispäivässä. Siitä käytyjen keskustelujen johtopäätös on jäljempänä.

Saavutusten arviointi

Euroopan tietosuojavaltuutetun strategiassa omaksuttu lähestymistapa katsottiin erittäin onnistuneeksi. Esimerkiksi yksi ulkoinen sidosryhmä totesi, että *uudet tietosuojavaltuutetut jatkavat viestiä mahtavasti edellisen ryhmän jälkeen*. Uudet tietosuojavaltuutetut toivat mukanaan organisaation vision, tehtävän ja strategian laajan muutoksen, jonka tarkoituksena on tehdä siitä näkyvä maailmanjohtaja.

Haastatellut arvostivat Euroopan tietosuojavaltuutetun omaksumaa rakentavaa, käytännönläheistä ja asiakassuuntautunutta toimintamallia. Ulkoiset sidosryhmät katsoivat, että Euroopan tietosuojavaltuutetun pitäisi tehdä edelleen sitä, minkä se taitaa hyvin: neuvoa, antaa asiantuntija-analyyseja ja pysyä yhteydessä EU:n toimielimiin sekä varmistaa, että sitä ei pidetä *jarruna*. Strategialla muunnetaan Euroopan tietosuojavaltuutettu tehokkaasti opiskelun ja lainopillisen analyysin osaamiskeskuksesta *kansainväliseksi keskipisteksi* tietosuojan maailmassa.

Arvioinnin tulosten perusteella voitiin todeta, että strategiassa esitettyihin tehtäviin tai strategiaan tavoitteisiin ei tarvitse tehdä suuria muutoksia. Kaikki niistä ovat edelleen merkityksellisiä. Tietosuojan alalla ei ole tapahtunut huomattavia odottamattomia muutoksia sen jälkeen, kun strategia julkaistiin

vuoden 2015 alussa, ja toimitin on siinä, missä sen odotettiin olevan toimikauden tässä vaiheessa. Lisäksi pystyttiin ennustamaan monia kehityskulkuja, kuten henkilötietojen käsittelyn eettistä ulottuvuutta kohtaan tunnetun kiinnostuksen kasvu ja tietyt EU:n tuomioistuimen tekemät päätökset.

Tehokkaan toimintamallin varmistaminen toimikauden toiselle puoliskolle

Euroopan tietosuojavaltuutettu katsoi, että jotkin vähäiset mukautukset strategiaan voisivat olla tarpeen, jotta voidaan ottaa huomioon sellaisten ulkoisten tekijöiden vaikutus, joita vuonna 2015 oli mahdotonta ennustaa. Niitä olivat muun muassa brexit, Yhdysvaltojen uusi hallinto ja terrori-iskut.

Euroopan tietosuojavaltuutettu myös tunnusti, että joihinkin tehtäviin, kuten Europolin valvontaan ja uuden Euroopan tietosuojaneuvoston perustamiseen, liittyvää työmäärää oli ehkä aliarvioitu. Vaikka yhteistyö sidosryhmien kanssa katsottiin yleisesti tyydyttäväksi, jotkut haastatellut ilmaisivat huolensa tulevista suhteista tietosuojaneuvostoon ja siitä, että Euroopan tietosuojavaltuutetun on voitava valvoa kaikkia EU:n elimiä, myös oikeus- ja sisäasioiden alalla toimivia.

Jotkut sisäiset sidosryhmät katsoivat, että strategian määritelmän ja strategian toteuttamisen välinen polku ei ole aina riittävän selkeä. Vaikka tapa, jolla Euroopan tietosuojavaltuutettu on vuorovaikutuksessa ulkopuolisen maailman kanssa, on muuttunut huomattavasti, toimielimen sisäinen toimintatapa ei ole muuttunut kovinkaan paljon. Siksi voisi olla asianmukaista tehdä joitakin vähäisiä organisatorisia muutoksia sen varmistamiseksi, että organisaatio toimii mahdollisimman hyvin toimikauden loppuun asti. Erityisen tärkeää on parantaa sisäistä viestintää Euroopan tietosuojavaltuutetun ja apulaistietosuojavaltuutetun ja muun organisaation välillä sekä priorisoida tehtäviä paremmin. Tietosuojavaltuutetun ja apulaistietosuojavaltuutetun pyynnöstä Euroopan tietosuojavaltuutetun virkaa toimittava johtaja käynnistää keskustelut johtajien ja henkilökomitean kanssa ja toimittaa toimintasuunnitelman hallitukselle. Tässä suunnitelmassa käsitellään älykkäämpiä työskentelytapoja, tehtävien jakamisen lisäämistä ja lisätoimenpiteitä, joilla pyritään parantamaan työmäärän hallinnointia Euroopan tietosuojavaltuutetun toimistossa.

Sekä ulkoiset että sisäiset sidosryhmät olivat samaa mieltä siitä, että organisaatiossa on vakava työvoimapula sekä määrän että tiettyjen asiantuntemusalojen kannalta. Laitosta kuvattiin *aivan liian pieneksi* suoriutumaan vastuistaan ja jatkuvasti kasvavasta työmäärästä. Virkaa toimittava johtaja käynnistää esimiesten kanssa strategisen pohdinnan siitä, miten resursseja voidaan lisätä keskipitkällä aikavälillä. Lisäksi on varmistettava, että uusiin haasteisiin tartutaan valikoivasti ja että nykyistä henkilöstöä koulutetaan, jotta heidän asiantuntemustaan voidaan laajentaa. Euroopan tietosuojavaltuutetulle voisi olla myös hyötyä neuvoo-antavien elinten perustamisesta tietämyksen strategisille aloille.

Tietosuoja on kasvava huoli monilla eri aloilla, kuten kuluttajansuojassa ja kilpailulainsäädännössä, ja näiden alojen asiantuntijat pyrkivät kehittämään johdonmukaisen lähestymistavan tietosuojaan. Kuten yksi sidosryhmä huomautti: Euroopan tietosuojavaltuutetulta ei edellytetä akateemista osaamista vaan käytännön asiantuntevia neuvoja todellisen elämän tarpeistamme. Siksi on edettävä perinteistä oikeudellista lähestymistapaa pidemmälle ja kehitettävä kiireellisesti uusia teknologioita ja niiden vaikutuksia koskevaa asiantuntemusta sekä asiantuntemusta, joka koskee valtion toimenpiteitä lainvalvonnan aloilla, salaista palvelua, oikeudellisia tutkimuksia ja liiketoimintakäytäntöjä.

Euroopan tietosuojavaltuutetulla on hyvät mahdollisuudet vaikuttaa tietosuoja koskeviin toimintalinjoihin Euroopassa. Optimistisimmissa ennusteissa ei kuitenkaan olisi voitu ennakoita tietosuojaan Euroopan rajojen ulkopuolelta kohdistuvan kiinnostuksen valtavaa kasvua. Monet pitävät nyt toukokuussa 2018 täysin sovellettavissa olevaa yleistä tietosuoja-asetusta maailmanlaajuisena standardina. Myös vuoden 2018 kansainvälisen tietosuojaviranomaisten maailmankokouksen järjestämisvastuu kertoo EU:n asemasta tämän alan kansainvälisenä johtajana. Tämä huomioon ottaen voi olla asianmukaista tarkistaa strategian osia, jotta voidaan varmistaa niiden kuvaavan paremmin nykyistä kansainvälistä ympäristöä.

Johdon kehittämisspäivänä Euroopan tietosuojavaltuutetun johto teki erittäin selväksi, että laitos on edelleen johdonmukainen ja vaikutusvaltainen tietosuojan ääni koko maailmassa sekä Euroopassa koko jäljellä olevan nykyisen toimikauden. Euroopan tietosuojavaltuutetun muutaman viime vuoden aikana toteuttamat toimet ovat luoneet huomattavia odotuksia, jotka on täytettävä. Euroopan tietosuojavaltuutettu lähtee toimikauden toiselle osalle uusin voimin ja odottaa erityisesti lokakuun 2018 kansainvälistä tietosuojaviranomaisten maailmankokousta, jonka toisena järjestäjänä se on.

Haastattelukysymykset

Onko sinun mielestäsi mitään sellaisia tekijöitä, joita ei tunnettu 2 tai 3 vuotta sitten ja jotka vaativat muutoksia Euroopan tietosuojavaltuutetun tehtävään tai tavoitteisiin nykyisen toimikauden toisessa osassa (2018–2019)?

Kun otetaan huomioon nykyisen nopeutuneen muutostahdin aiheuttamat muutokset ja häiriöt, miten tietosuojan maailma on kehittynyt kolmen viime vuoden aikana?

Onko Euroopan tietosuojavaltuutettu yleisesti pystynyt muuttamaan pysyäkseen mukana muutoksissa? Mikä on arviosi Euroopan tietosuojavaltuutetun tehtävästä uudessa tietosuojavaltuutettujen ryhmässä?

Massadatala, teknologisilla muutoksentehtävillä, nykyisten organisaatioiden uusilla toimintasäännöillä, uusilla tulokkailla ja käännekohtilla on jatkuvasti enemmän vaikutusta toimijoiden eli kansalaisten, sidosryhmien, kyberrikollisten ja terroristien käytökseen. Mitkä ovat lyhyen ja keskipitkän aikavälin perushaasteet sekä tietosuojalle että yksityisyyden suojalle perusoikeuksina ja Euroopan tietosuojavaltuutetulle toimielimenä? Entä miten Euroopan tietosuojavaltuutettu on varustettu puuttumaan niihin? Mitä se tekee hyvin ja missä tarvitaan muutosta?

Mikä on digitaalisen muutoksen ja häiriön aikakaudella Euroopan tietosuojavaltuutetun asema Euroopassa ja maailmassa ja miten Euroopan tietosuojavaltuutettu voisi parhaiten tehdä yhteistyötä muiden alan toimijoiden kanssa varmistaakseen visionsa, tehtävänsä ja tavoitteidensa toteutumisen?

Onko sinulla muita ehdotuksia tai suosituksia Euroopan tietosuojavaltuutetulle?

Lisäkysymykset sisäisille sidosryhmille

- Miten Euroopan tietosuojavaltuutettu voi varmistaa johtavan aseman EU:ssa ja maailmassa?

- Mitä on tehtävä sen varmistamiseksi, että Euroopan tietosuojavaltuutettu on menestyjien joukossa tällä nopean muutoksen aikakaudella?

Yhteydenotot EU:hun

Käynti tiedotuspisteessä

Euroopan unionin alueella toimii yhteensä satoja Europe Direct -tiedotuspisteitä. Lähimmän tiedotuspisteen osoite löytyy verkosta: https://europa.eu/european-union/contact_fi

Yhteydenotot puhelimitse tai sähköpostitse

Europe Direct -palvelu vastaa Euroopan unionia koskeviin kysymyksiin. Palveluun voi ottaa yhteyttä — soittamalla maksuttomaan palvelunumeroon 00 800 678 910 11 (jotkin operaattorit voivat periä puhelumaksun), — soittamalla puhelinnumeroon +32 22999696 tai — sähköpostitse: https://europa.eu/european-union/contact_fi

Tietoa EU:sta

Verkkosivut

Tietoa Euroopan unionista on saatavilla kaikilla EU:n virallisilla kielillä Europa-sivustolla, https://europa.eu/european-union/index_fi

EU:n julkaisut

EU:n ilmaisia ja maksullisia julkaisuja voi ladata tai tilata osoitteesta <https://publications.europa.eu/fi/publications>. Ilmaisia julkaisuja on mahdollista saada usean kappaleen erinä ottamalla yhteyttä Europe Direct -palveluun tai paikalliseen tiedotuspisteeseen (ks. https://europa.eu/european-union/contact_fi).

EU:n lainsäädäntö ja siihen liittyvät asiakirjat

EU:n koko lainsäädäntö vuodesta 1952 ja muuta tietoa EU:n oikeudesta on saatavilla kaikilla virallisilla kielillä EUR-Lex-tietokannassa osoitteessa <http://eur-lex.europa.eu>

EU:n avoin data

EU:n avoimen datan portaalien (<http://data.europa.eu/euodp/fi>) kautta on saatavilla EU:n data-aineistoja. Data on ilmaiseksi ladattavissa ja uudelleenkäytettävissä sekä kaupallista että ei-kaupallista käyttöä varten

www.edps.europa.eu

 @EU_EDPS

 EDPS

 European Data Protection Supervisor

